

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๒ ที่ให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภาเลือก
นายกรัฐมนตรี

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๗๒ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภา
สองร้อยห้าสิบคน มีอำนาจในการลงมติเลือกนายกรัฐมนตรีร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนห้าร้อยคน
โดยผู้ได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีจะต้องได้รับเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน
หรือเกินกว่าสามร้อยเจ็ดสิบห้าเสียง ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยตามที่เคยบัญญัติไว้
ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกด้วยเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร
อีกทั้งการให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรีจะทำให้สมาชิกวุฒิสภาขาดความเป็นกลาง
ทางการเมือง และทำให้ตัวนายกรัฐมนตรีที่ได้รับการเลือกขาดความสง่างาม กลายเป็นอุปสรรคในการบริหาร
ราชการแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

Not

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

ร่าง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช"

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๗๒ ในระหว่างเวลาห้าปีแรกนับแต่วันที่รัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หากมีกรณีที่ไม่อาจแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา ๘๘ ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด และสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาเข้าชื่อเสนอต่อประธานรัฐสภาขอให้รัฐสภามีมติยกเว้นเพื่อไม่ต้องเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา ๘๘ ในกรณีเช่นนั้น ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการประชุมร่วมกันของรัฐสภาโดยพลัน และในกรณีที่รัฐสภามีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาให้ยกเว้นได้ โดยจะเสนอชื่อผู้อยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา ๘๘ หรือไม่ก็ได้ และให้ดำเนินการเลือกนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๕๙ ต่อไป"

มาตรา ๔ การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ มิให้มีผลเปลี่ยนแปลงต่อการเลือกนายกรัฐมนตรีที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่รัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ

ผู้สนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช

๑. กำหนดชื่อเรียกของรัฐธรรมนูญว่า "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (มาตรา ๑)

๒. กำหนดวันมีผลใช้บังคับของรัฐธรรมนูญให้นับตั้งแต่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (มาตรา ๒)

๓. ยังคงสาระของ มาตรา ๒๗๒ วรรคสอง ในหลักการกรณีที่ไม่สามารถลงมติเลือกนายกรัฐมนตรีจากบุคคลในบัญชีตามมาตรา ๘๘ โดยกำหนดทางออกให้สมาชิกรัฐสภาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสองสภารวมกันสามารถเสนอให้รัฐสภามีมติยกเว้นไม่ต้องเสนอชื่อจากบัญชีรายชื่อได้ และใช้เสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาทั้งหมดลงมติยกเว้น จากนั้นให้ดำเนินการเสนอชื่อบุคคลเพื่อลงมติเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร ตามหลักและวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๑๕๙ ต่อไป (มาตรา ๓)

๔. ให้ยกเลิกความในวรรคแรกของ มาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมีให้มีผลเปลี่ยนแปลงต่อการเลือกนายกรัฐมนตรีที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่ รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้มีผลใช้บังคับ (มาตรา ๔)